

Nederlands Genootschap van
Sint Jacob
Jaarverslag 2021

Colofon:

Nederlands Genootschap van Sint Jacob

Huis van St. Jacob

Janskerkhof 28A

3512 BN Utrecht

e-mail: Secretaris@santiago.nl

Bestuursamenstelling:

(Per 31-12-2021)

Peter Hesseling, voorzitter

Jos Henderik, secretaris

Gabriël van de Luitgaarden, penningmeester vanaf 6 november 2021

Hans Goeman, bestuurslid

Lidwien Meijer, bestuurslid

Herman Velvis, bestuurslid

Janneke Schievink, aspirant bestuurslid

Bankrekening:

NL 82 RABO 0365 2504 30

KvK nummer:

40447304

Website:

www.santiago.nl

Foto's:

Diverse bronnen en fotografen.

Inhoudsopgave:

Voorwoord:	5
Overzicht landelijke activiteiten / bestuurszaken:	5
De regio's:	7
Regio Midden-Nederland:	7
Regio Amsterdam:	7
Regio Bollenstreek/Rijnland:	8
Regio Den Haag:	8
Regio Rotterdam:	9
Regio Utrecht/Rivierenland:	9
Regio Zuidwest Nederland:	10
Regio Zuidoost Brabant:	10
Regio Den Bosch:	11
Regio Limburg:	12
Regio Arnhem Nijmegen:	12
Regio Oost-Nederland:	13
Regio Groningen/Drenthe:	13
Regio Friesland:	14
Regio Noord-Holland benoorden 't IJ.	14
Werkgroepen binnen het Genootschap.	16
Werkgroep Bibliotheek:	16
Werkgroep Geschiedenis en Cultuur:	16
Werkgroep Hospitaleren Roncesvalles:	17
Werkgroep Hospitaleren:	19
Werkgroep Huiskamer van de Lage Landen:	20
Redactie Jacobsstaf:	20
Redactie Ultreia:	21
Werkgroep website:	21
Werkgroep Ledenservice:	23
Werkgroep Ledenbijeenkomsten:	23
Werkgroep Pelgrimeren voor de Jeugd:	24
Pelgrimeren voor de Jeugd Fryslân:	25
Santiago Students:	26
Werkgroep Pelgrimskoor El Orfeón:	26
Werkgroep Jacobike:	27
Informatiecentra:	28

Informantenwerkgroep Utrecht	28
Info Centrum Vessem	29
Pelgrimsinformatiecentrum Sint Jacobiparochie	30
Camino Academie:	30
Bewegwijzering Jacobsroutes in Nederland:	31
Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob:	32
Vertrouwenspersonen:	32
Dankwoord:	32

Voorwoord:

Het was een jaar met veel onzekerheden en het steeds weer aanpassen aan het beleid om het Coronavirus te bestrijden. Maar desondanks heeft het Nederlands Genootschap van Sint Jacob toch nog relatief veel activiteiten kunnen ontplooien. Het ligt tenslotte in ons karakter om flexibel op de omstandigheden te reageren. Zoals u in dit jaarverslag kunt lezen zijn de regiocommissies er in geslaagd wandelingen te organiseren, maar ook cafés St Jacques werden zo goed als mogelijk weer gehouden. De informatiecentra waren een groot deel van het jaar open. Maar als die gesloten waren, was er de mogelijkheid om telefonisch of via beeldbellen informatie over de pelgrimstocht naar Santiago te krijgen. De traditionele voorjaarsbijeenkomst in maart moest digitaal gebeuren. Daar was behoorlijk veel belangstelling voor. Zo'n digitale bijeenkomst kan natuurlijk niet tippen aan een echte fysieke bijeenkomst, maar het was een redelijk alternatief. De najaarsbijeenkomst in november konden we wel fysiek houden. Ruim 200 leden hadden zich daarvoor ingeschreven. Er waren stadswandelingen, twee lezingen, de Algemene Ledenvergadering en een optreden van ons koor El Orféon Jacobeo. Alles was ook digitaal te volgen. Daar maakten weinig mensen gebruik van, maar zeker voor de Algemene Ledenvergadering moet iedereen in de gelegenheid worden gesteld die bij te wonen in een democratische vereniging als de onze.

De Huiskamer hebben we noodgedwongen niet geopend en de herberg in Roncesvalles was maar een korte tijd bemenst met onze vrijwilligers.

Trots zijn we op de heruitgave van De Gids voor de Pelgrim. Dat is een vertaling van boek vijf van de Codex Calixtinus, waarin de pelgrimswegen naar Santiago zijn beschreven. Het is een mooi boek en de toelichtingen maken het makkelijker om het boek te begrijpen.

We kijken terug op een jaar waarin onze flexibiliteit behoorlijk op de proef werd gesteld, maar waarin we dankzij de inzet en betrokkenheid van de vele vrijwilligers toch nog veel activiteiten hebben kunnen ontplooien.

En voor 2022: Buen Camino.

Peter Hesseling
Voorzitter

Overzicht landelijke activiteiten / bestuurszaken:

Uit dit jaarverslag blijkt welke invloed het Coronavirus het afgelopen jaar heeft gehad op al onze activiteiten. In de regio's en de werkgroepen maar ook binnen het bestuur. Ook wij ontkwamen er niet aan om fysieke vergaderingen in het Jacobshuis in Utrecht te vervangen door Zoom en Teams overleggen. Daarnaast hadden we de ondankbare taak om naar aanleiding van diverse persconferenties de afgekondigde Coronamaatregelen te vertalen naar de regio's en de werkgroepen. Maar gelukkig begreep iedereen dat er vaak niets anders op zat dan ons weer aan de veranderende situatie aan te passen en creatieve oplossingen te verzinnen. Daarvan staan er veel in dit jaarverslag.

Het afgelopen jaar heeft het bestuur wat wijzigingen ondergaan. We hebben afscheid genomen van Jan Kousemaker als penningmeester, Monique Walrave als bestuurslid en gewaardeerd tegenlezer en Julie Merks als drijvende kracht achter pelgrimeren voor de jeugd. Julie had ook de Jacobsstaf, Ultreia en Facebook in haar pakket. Gelukkig hebben we ook nieuwe bestuursleden aan kunnen trekken. Gabriël van de Luitgaarden als nieuwe penningmeester en Janneke Schievink als aspirant bestuurslid. We blijven zoeken naar versterking van ons bestuur om de taken evenredig te kunnen verdelen. Kandidaten zijn welkom.

Administratief heeft er een wijziging plaatsgevonden. We zijn overgestapt van Nomadesk op Office 365. Daar hebben nu ook alle regio's en werkgroepen een eigen plek om hun bestanden en stukken veilig op te slaan. Doordat het een webapplicatie betreft kun je de gegevens eenvoudig raadplegen.

Tijdens de Ledenvergadering in november hebben de leden ingestemd met de wijziging van het Huishoudelijk reglement op twee onderdelen. Een was een wettelijke verplichting op basis van de wet WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) en het reglement is aangepast om het mogelijk te maken postuum ereleden op te kunnen nemen. Dit was nodig om de benoeming van Clemens Sweerman tot 'Postuum lid honorair' (erelid) in de ALV van november mogelijk te maken

In 2021 zijn er twee bijeenkomsten geweest met de regiocommissies. Helaas moesten die allebei digitaal plaatsvinden met Elisabeth la Belle en Wim Loos als prima voorzitters vanuit ons Jacobshuis in Utrecht.

In de ledenvergadering van maart hebben we stilgestaan bij het overlijden van Mireille Madou. Een van de grondleggers en erelid van ons Genootschap.

Op de agenda stond dit jaar dat we het beleidsplan zouden herzien. We wilden met alle input aan de slag. We hebben besloten om dit over te hevelen naar 2022 omdat we het van belang vinden dat er een goede uitwisseling plaats kan vinden tussen de regiocommissies, werkgroepen en bestuur. Digitaal is dat niet goed mogelijk.

Aan het eind van het jaar werden we verrast met een legaat van Gerrit en Adrie dik. Een prachtig glas in loodraam. Daar is in Jacobsstaf 132 uitgebreid aandacht aan besteed. We gaan er nog een mooie plek voor zoeken.

Het ledenaantal in 2021 is goed op peil gebleven ondanks alle Coronamaatregelen in binnen en buitenland en de beperkte mogelijkheid om op pad te gaan. De teruggang van 2020 is bijna weer helemaal ingelopen. Opvallend blijft het lage aantal opzeggingen. We zijn natuurlijk erg blij met onze trouwe leden.

International zijn we ook heel actief geweest. Op initiatief van Frankrijk wordt een Europese Unie voor Jacobsgenootschappen opgericht. Nederland, Spanje en Wallonië steunen dit initiatief en werken actief mee aan de oprichting. We hebben weer deelgenomen aan diverse internationale conferenties.

Tenslotte gaat onze dank uit naar de vele vrijwilligers die ons Genootschap dragen. Dankzij hun inzet is het Genootschap een bloeiende en actieve vereniging.

De regio's:

Nederland is in het Genootschap verdeeld in 16 regio's en elke regio heeft een eigen regiocommissie. Doel van de regiocommissies is contact houden met de leden in de eigen regio. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden. Hieronder staat van elke regio, in willekeurige volgorde, een kort jaarverslag met activiteiten en hoogtepunten in 2021. Daarbij valt natuurlijk direct op dat in 2021 de Coronapandemie ook een heel groot effect heeft gehad op de activiteiten binnen de regio's.

Regio Midden-Nederland:

Samenstelling regiobestuur bij het begin van 2021:

Wim Loos, voorzitter

Peter Dormans, secretaris

Jan Kamphorst, penningmeester

Co de Leeuw, lid

Lies van de Voorde, heeft om persoonlijke redenen medio 2021 afscheid genomen van het regiobestuur.

In 2021 is het bestuur 1 keer bij elkaar gekomen. Vanwege de Coronapandemie verliep het contact meestal per e-mail, er zijn 6 nieuwsbrieven naar de leden gestuurd.

De onderstaande activiteiten zijn georganiseerd, helaas zijn er door de Coronamaatregelen een aantal afgelast.

26 juni Wandeling Landgoederen 's-Graveland, met 22 deelnemers.

25 september Wandeling klompenpad "Glindhorsterpad", de Glind, met 20 deelnemers.

8-10 oktober Bezinningsweekend in het gastenverblijf van de Abdij van Postel, met 18 deelnemers.

9 november Café St. Jacques, in het Brinkhuis, Laren, met 35 deelnemers.

Gepland maar niet door kunnen gaan:

12 januari Café St. Jacques, in Café Old Niekark, Nijkerk

25 juli Jacobsviering in de Janskerk, Utrecht in samenwerking met de regio Utrecht-Rivierenland

21 november Stadswandeling in Harderwijk

Regio Amsterdam:

In Amsterdam heeft de pandemie ook flink huisgehouden. Het is ons niet bekend of in onze regio leden zijn overleden aan de gevolgen van de Coronapandemie. Onze activiteiten hebben bijna een half jaar stilgelegen. Toen we weer mochten starten met de regiowandelingen, merkten we dat de leden het wandelen erg gemist hadden. We hadden een recordaantal aanmeldingen. Het Café St. Jacques liep minder goed. Blijkbaar was er toch een angst bij de leden om in een afgesloten ruimte bij elkaar te zijn.

Van alle geplande activiteiten of nog te ontplooiën activiteiten is tot op heden niets ingevuld. 2021 is een zeer teleurstellend jaar geworden met een negatief effect op de onderlinge contacten, die we in de afgelopen jaren zo zorgvuldig hadden opgebouwd. Wij begrijpen, dat wij als organisatie de RIVM-regels moeten volgen en wij ondersteunen als regio ook deze maatregelen. Het is echter wel verdrietig, dat één van onze kenmerken, ontmoeten (en het delen van kennis) geen doorgang heeft kunnen vinden.

De administratie van de regio is op 17-12-2021 gecontroleerd en in orde bevonden, de kascontrole commissie is uitgevoerd door Agnes de Wit en Marja te Lintelo.

We hebben dit jaar een donatieactie gehouden om de Albergue Bodenaya de mogelijkheid te geven om een nieuwe wasmachine en wasdroger aan te schaffen. Hier is door de leden zeer ruimhartig op gereageerd. De actie was zo'n succes dat we als regiocommissie hebben besloten het restant, nadat bij David Correga van Albergue Bodenaya herhaald was gevraagd wat we nog meer konden doen, te schenken aan Ria en Ton voor hun Albergue Ponte Ferreira zodat ook zij een nieuwe wasdroger konden aanschaffen.

Regio Bollenstreek/Rijnland:

In de nieuwsbrief van december 2020 presenteerden wij een mooi jaarprogramma 2021. Van dit programma is niet veel terecht gekomen. Kon er dan niets? Jawel, van onze maandelijkse wandelingen zijn er vijf doorgegaan. Eentje die er uitsprong was de wandeling langs de groene randen van Den Haag. Deze wandeling werd voorafgegaan door een vaartocht door het hart van de stad: een nieuwe kennismaking!

Op 9 oktober kwamen wij bij elkaar in De Zilk, aan de rand van de Waterleidingduinen. Dit was onze eerste regiobijeenkomst sinds het uitbreken van Corona. In plaats van onze traditionele pelgrimsparade kregen onze leden de gelegenheid te vertellen hoe zij de crisis zijn doorgekomen. Sommige verhalen waren heel bijzonder en veroorzaakten de nodige hilariteit.

Het project Pelgrimeren voor de Jeugd moest opnieuw worden afgeblazen, maar de voorbereidingen voor het project in 2022 gingen door. Wij hopen dat in het voorjaar van 2022 het project voor het eerst kan plaatsvinden.

Regio Den Haag:

De regio Den Haag had veel plannen voor 2021. Er was een nieuwjaarsbijeenkomst gepland evenals een najaarsbijeenkomst bij Op Hodenpijl en natuurlijk maandelijks een pelgrimscafé. Steeds gooide Corona roet in het eten. Alle plannen zijn uitgesteld tot 2022.

Toch heeft de regio nog enkele activiteiten kunnen organiseren. In het voorjaar hebben ongeveer 20 enthousiaste fietsers deelgenomen aan een mooie tocht van Station Voorburg via Kasteel Duivenvoorde naar Meiendel en weer terug naar het station.

Tijdens Jacobusnaamdag konden de geplande wandel- en fietstocht gelukkig wel doorgaan. Zo'n dertig wandelaars en tien fietsers startte in de Delftse Hout, waarbij de wandelaars zo'n 18 kilometer door de Delftse Hout en het aanpalende Bieslandse Bos liepen en de fietsers door de Groenzoom en de nieuw aangelegde Driemanspolder uiteindelijk ook weer in de Delftse Hout aankwamen, alwaar bij gebrek aan de horeca een picknick Pelgrimscafé werd gehouden.

In de zomer hebben we bij Grandcafé Dudok nog een paar keer een pelgrimscafé kunnen organiseren. In november heeft de regio met een gezellig diner in Op Hodenpijl afscheid genomen van ons bestuurslid Monique Walrave en de oud regiocommissieleden Rolf Voormolen en Inge Grootewal. Ook is er een nieuw lid toegetreden: Marc Floris.

De Commissie heeft een paar keer per Zoom vergaderd en één keer konden we bij elkaar komen.

Regio Rotterdam:

Mooie plannen maar, minder contacten dan gehoopt, maar het enthousiasme bleef.

In Januari mochten we Jan van der Steen als meewerkend commissielid verwelkomen. De plannen die we voor dit jaar hadden werden maandelijks via Whatsapp of fysiek contact besproken.

Om de naamdag van Jacobus te eren hebben we een minipelgrimage van 5 dagen in juli 2022 georganiseerd van Maastricht naar Roermond. Dit was gepland voor juli 2021, maar Corona en de overstroming in Limburg gooiden roet in het eten. We hebben nauwe contacten gelegd met regio Den Haag en Limburg om de plannen rondom dit thema samen gestalte te geven. Voor de programma deelnemers konden we op de valreep een avond organiseren om voorlichting te geven aan de hand van het draaiboek rondom de minipelgrimage. Voor deelnemers aan de minipelgrimage moest de voorlichtingsavond uitgesteld worden. De commissie heeft de uitgeschreven route voor kunnen fietsen en lopen. De contacten die nodig zijn voor een goede accommodatie op deze dagen, zijn gelegd en er zijn afspraken gemaakt.

We hebben met de leden fiets- en wandeltochten gemaakt vanuit Dordrecht, Maassluis en Gouda waaraan gelijk een Café St Jacques gekoppeld werd. We konden maar 2x een Café houden op onze vaste ontmoetingsplek in de Rotterdamse Markthal. Maar de najaarsbijeenkomst waarbij we een mooie wandeling op het eiland Rozenburg gemaakt hebben onder leiding van gidsen, het heerlijke eten erna en het optreden van Dick Le Mair maakte veel goed.

Naar aanleiding van vragen van leden hebben we weer een Spaanse les georganiseerd afgestemd op pelgrimeren en hospitaleren. Deze zal in Februari 2022 starten en gegeven worden door een professionele docente.

Om het contact met de leden niet te laten vervagen onderhielden we het contact ook door maandelijks een nieuwsbrief te sturen met daarin bijdragen van leden.

Regio Utrecht/Rivierenland:

De Coronapandemie woedde in 2021 verder doordat er nieuwe varianten kwamen. Dat had natuurlijk impact op de activiteiten van de regio Utrecht Rivierenland. Het maakte het organiseren van evenementen en of fysieke afspraken, lastig tot onmogelijk. De huidige communicatiemiddelen maken het mogelijk om digitaal met elkaar te vergaderen of bijeen te komen. Tussen de lockdowns door hebben we toch een paar activiteiten georganiseerd en kijken we terug op een goed jaar.

Maandelijks kwam de leesclub in het Huis van Sint Jacob bijeen, waarvan de eerste vier keer via Zoom. Op 2 september heeft de leesclub de catacomben van Utrecht bezocht door Utrecht Dom Under te bezoeken. Een boekbespreking gepland met Tim Voors, werd door de overheidsmaatregelen geannuleerd.

Ondanks alle beperkingen zijn er twee mooie wandelingen uitgezet, op 7 juli de kersenwandeling in de Betuwe en op 30 oktober wandelden we rondom Woerden. Fijne gelegenheden om elkaar te ontmoeten en bij te kletsen met enthousiaste deelnemers. Op 7 augustus heeft Karel Matthijs een fietstocht uitgezet rondom Leersum. Ondanks de regenbuien onderweg was het een geweldige tocht.

In de Jacobikerk heeft de regiocommissie samen met het landelijk bestuur de ALV op 6 november voorbereid waarbij een aantal regioleden assisteerden.

De regiocommissie was op in 2020 volle sterkte. Echter, door de verhuizing in 2021 van Dick van der Klaauw naar het oosten van het land, heeft hij besloten om geen deel meer uit te maken van de regiocommissie. Het bestuur wordt nu gevormd door Elisabeth Le Belle (voorzitter), Maaike van

Asch, Karel Matthijs en Jos Notenboom (penningmeester). Julie Merks was hierin de vertegenwoordiger vanuit het landelijk bestuur.

Er zijn 3 nieuwsbrieven verstuurd.

Regio Zuidwest Nederland:

Het jaar 2021 werd gekenmerkt door de beperkingen, opgelegd wegens de Coronapandemie. De gebruikelijke regiodag in de eerste maanden van het jaar kon hierdoor niet doorgaan en werd verzet naar 11 november, wederom werd dat uitgesteld nu naar 12 februari 2022.

Door de werkgroep werd zes keer vergaderd. Vier van deze vergaderingen waren online vanwege de Corona maatregelen, maar deels ook vanwege de grote reisafstanden voor enkele werkgroepleden (Retranchement en Roosendaal).

Wanneer de maatregelen het toelieten werd er wel gewandeld:

19 juni. Wandeling op Schouwen-Duiveland in de omgeving van Dreischor, uitgezet door Corinne Koert, met 21 deelnemers.

16 juli. Wandeling vanaf de Schaapskooi bij Nisse, met 9 deelnemers.

11 september. Wandeling vanaf Ossendrecht over de Brabantse Wal, uitgezet door Frans Pijnen, met 16 deelnemers.

20 november. Wandeltocht Yerseke Moer en omgeving, uitgezet door Guus Schipper en Ineke van de Par. In plaats van afgelaste regiodag, met 9 deelnemers.

Nadat de website van het Genootschap was vernieuwd, werd de webpagina van de regio aangepast met foto's, de nieuwsbrieven, een overzicht van de werkgroepleden en diverse artikelen. Rob de Voogt is webmaster. De regio werkgroep bestaat nu uit 6 leden. Guus Schipper heeft aangegeven te willen stoppen. Anke de Vos treedt af als voorzitter, maar blijft wel aan als lid. Een oproep voor nieuwe leden heeft geresulteerd in één reactie.

Naar het voorbeeld van andere regio's wordt aan nieuwe leden sinds het voorjaar een welkomstkaart van de regio gestuurd.

Regio Zuidoost Brabant:

Het jaar 2021 laat zich het best omschrijven als het voortzetten van en continue anticiperen op de leef- en veiligheidsregels voor onze leden als gevolg de Covid-19 pandemie. Hierdoor moest een groot deel van de geplande activiteiten gedurende het jaar 2021 worden geannuleerd of afgebroken. Begin 2021 was het niet toegestaan om, met inachtneming van de geldende leefregels, fysiek te vergaderen als regiocommissie. Zij hechtte aan continuïteit en cohesie in haar commissie en heeft daarom via digitaal vergaderen het reguliere overleg tot het zomerreces in stand gehouden. In de tweede helft van het jaar kon het overleg weer fysiek worden gehouden tot nagenoeg het einde van het jaar.

In februari had de regio weer twee Verhalendagen willen organiseren in de huiskamer van de Pelgrimshoeve in Vessem, echter deze moesten worden geannuleerd. Ondertussen was de regiocommissie doende met de verdere voorbereiding van onder andere de regionale Voorjaarsbijeenkomst, maar ook deze kon geen doorgang vinden.

De maandelijkse Cafés St. Jacques, die in de regel goed werden bezocht, konden eerst na de zomervakantie 2021 weer voor het eerst worden opgestart onder strikte condities om vervolgens twee maanden later in zijn geheel te worden stil gelegd.

Het Covid-19 virus met zijn varianten en de ingestelde maatregelen verlamden ook in het najaar van 2021 het maatschappelijke leven. Plannen van de leden en de regiocommissie waren nauwelijks uit te voeren. De geplande regionale Najaarsbijeenkomst 2021 moest dan ook worden afgezegd, omdat fysieke bijeenkomsten niet meer mogelijk waren.

Met het perspectief voor de duur van de pandemie en de te verwachten veiligheidsmaatregelen in de loop van het jaar 2021 heeft de regiocommissie enkele ideeën ontwikkeld om het contact met de leden wat te activeren en in stand te houden. Aan de hand van een enquête onder de leden werd de belangstelling gepeild voor een aantal maandelijks wandelingen. De positieve reacties hebben ervoor gezorgd dat er inmiddels een tweetal erg succesvolle wandelingen konden worden gehouden sinds augustus 2021. Helaas moest ook deze nieuwe activiteit worden stilgelegd.

Daarnaast is in december 2021 een begin gemaakt met de verhalen van pelgrims in 'Met de Pelgrim op pad', waarbij pelgrims uit de regio in het kort iets vertellen over hun ervaringen als pelgrim. Deze verhalen worden vanaf nu in principe maandelijks op onze website gezet en in een Nieuwsbrief naar onze leden gestuurd samen met andere mededelingen. Wij hopen dat onze leden geboeide lezers worden en op die manier toch een binding met de regio, zij het op afstand, blijven behouden. In de Nieuwsbrief van december 2021 is een korte stand van zaken gecommuniceerd met een passende Kerstboodschap van de regio.

Vanwege het beperkte aantal activiteiten is er weinig aanspraak gemaakt op het banksaldo, waardoor de financiële reserve licht is toegenomen. Na afstemming met de penningmeester van het Genootschap zullen de consequenties in de begroting 2022 worden verdisconteerd.

Regio Den Bosch:

Helaas hadden de Coronaperikelen ook voor de regio 's-Hertogenbosch veel impact. Veel activiteiten werden opgeschort of beperkt. De regiocommissie had het jaar door regelmatig overleg over de mogelijkheden. Er werd onder andere besloten om maandelijks een nieuwsbrief te versturen om het contact met (ook nieuwe) regioleden te onderhouden en om het Caminocafé digitaal te laten plaatsvinden. In januari is het online Caminocafé gestart. Pelgrims deelden hun ervaringen en nieuwe plannen. Er kwamen ook nieuwe pelgrims bij die zo geïnformeerd werden. Vanaf april waren er aanvullend verschillende onlinepresentaties over mooie en praktische onderwerpen. In september en oktober was het weer mogelijk om echt bij elkaar te komen in het Mariapaviljoen, maar daarna weer twee online bijeenkomsten. Het Caminocafé is elke tweede woensdag van de maand van 19 – 21 uur.

Er waren zes regiowandelingen met gemiddeld 20 deelnemers per wandeling. Dat betekende ook ruim 100 kopjes koffie/thee uit de kofferbak voorafgaand aan de wandelingen. In september is één fietstocht van ca. 40 km langs de Hollandse Waterlinies georganiseerd met een zevental deelnemers.

Ondanks Corona waren er afgelopen jaar wat hoogtepunten. Zo begeleidden twee regiobegeleiders vier kinderen tijdens een wandeling op het nieuwe Brabantse Kloosterpad en werd dit door Kruispunt op 17 mei op televisie uitgezonden. In juli werd met 12 kinderen van het Fioretticollege gepelgrimeerd. In oktober was het pelgrimeren met de jeugd ook onderwerp tijdens de najaarsvergadering en werd in november een prachtig filmpje gemaakt door Cultuurbox Boxtel over pelgrimeren voor de jeugd.

In oktober was de najaar bijeenkomst van de regio in het Jheronimus Bosch Art Center met een opkomst van ca. 45 personen. 's Ochtends een stadswandeling door het historische centrum van 's-Hertogenbosch. Na de lunch vier presentaties van regioleden over een voetreis in Italië, een fietstocht naar Santiago, het pelgrimeren voor de jeugd en het hospitaleren in Roncesvalles.

Vanaf januari was er maandelijks een nieuwsbrief. Elke keer bestond deze uit: een intro door de voorzitter; landelijk en/of regionaal nieuws; tips voor een individuele wandeling of een uitnodiging voor een regiowandeling; verslagen en beelden van de gemaakte wandelingen; een dagboekfragment van één van de regioleden over een gelopen pelgrimstocht, de brief werd afgesloten met een gedicht of inspirerend verhaaltje.

Regio Limburg:

2021 werd in alle opzichten een teleurstellend jaar. Alle activiteiten in het voorjaar konden geen doorgang vinden. In april werd het definitieve besluit genomen om de landelijke viering van het Heilig Jaar in Roermond met een jaar uit te stellen. Op 25 juli wilden we in de openlucht een middag organiseren voor de leden van de regio. Maar ook deze dag moest worden geannuleerd omdat de hevige regenval en de wateroverlast in de week voorafgaand aan deze dag roet in het eten gooide. In september en oktober konden twee Cafés St. Jacques worden georganiseerd. Ook de regiodag in november kon geen doorgang vinden. We hadden een interessant programma, maar ook hier werkte Covid ons tegen. De regiocommissie heeft twee keer vergaderd. Beide keren was het mogelijk om elkaar fysiek te ontmoeten. De voorbereidingen voor de viering van het Heilig Jaar op 23 en 24 juli 2022 werden voortgezet.

Regio Arnhem Nijmegen:

De regio heeft een redelijk woelig jaar achter de rug. Er is het afgelopen jaar gezien de pandemie weinig activiteit geweest in de regio en ook voor de regio-commissie was er niet of nauwelijks aanleiding om bijeen te komen gezien de onmogelijkheid om activiteiten te organiseren.

Met betrekking tot de organisatie van de landelijke dag in november 2021 is er na overleg met het landelijk bestuur besloten de organisatie door te schuiven naar november 2022. Dit gezien de onzekerheid vanwege Corona en de richtlijnen voor het organiseren van een bijeenkomst in die omvang met daarbij onvoldoende consensus binnen de regio voor de organisatie in een meer hybride vorm.

Tijdens de gesprekken in de aanloop naar de organisatie voor de landelijke bijeenkomst in Ede in 2022 was er verschil van inzicht binnen de regio-commissie onderling en met de richtlijnen vanuit het landelijk bestuur over de vorm van de organisatie in eventuele hybride vorm. Deze verschillen hebben ertoe geleid dat twee commissieleden zijn teruggetreden. Er is gelukkig al aanwas gekomen vanuit de regio. Momenteel organiseren wij wederom activiteiten in de regio en zijn reeds in voorbereiding op de organisatie van de landelijke dag in november 2022 in Ede.

Ondanks de pandemie zijn er toch een paar kleine lichtpuntjes in de regio geweest en was er een vruchtbare samenwerking met Jacobike die resulteerde in een mooie meerdaagse fietsroute waarbij ook Xanten in Duitsland werd aangedaan. Op de Zuid-Ginkel in Ede zijn er mooie routes gelopen en konden ook daar mensen elkaar weer ontmoeten.

Regio Oost-Nederland:

Toen eind mei 2021 de Corona-hemel opklaarde, besloten we als commissie Regio Oost op korte termijn toch de voorstelling op het programma te zetten die wij eerst in het voorjaar en daarna in de herfst van 2020 hadden moeten afblazen. Weliswaar zouden de leden al een paar weken na ontvangst van de uitnodiging naar het openluchttheatertje in het Twentse plaatsje Diepenheim moeten komen, maar zondag 27 juni was de enige datum die theatermaakster Nhung Dam nog vrij had in haar agenda. Want voor haar had in 2020 ook alles stilgelegen.

En zo kwamen we zondagmiddag 27 juni samen in Diepenheim, blij elkaar weer te zien. 'Drie miljoen voetstappen naar Sicilië' zo luidde de titel van de voorstelling. Nhung Dam deed daarvoor inspiratie op tijdens lockdown-wandelingen in en rond haar woonplaats Amsterdam. Elke dag maar weer, en uiteindelijk waren het drie miljoen voetstappen. De inspiratie resulteerde in een voorstelling over liefdesverdriet, teleurstellingen, Corona en alles wat daardoor onmogelijk was geworden. In veel opzichten herkenbaar, want ervaringen op de Camino hadden we in 2020/eerste helft 2021 niet, maar ervaringen met wandelingen in stad en ommeland des te meer. Zeker wel gezellig, die wandelingen, en ze trokken steeds circa 25 mensen.

In het voorjaar en de zomer van 2021 waren er ook binnen de Regio Oost leden die het erop waagden en ondanks de Corona-beperkingen toch op Camino gingen. Zelf liep ik van Lourdes naar de Col de Somport. Zeer treffend voor het Corona-tijdsgewricht vond ik de tekst bij de toegangsdeur van een souvenirwinkel in Lourdes. Naast de 'gelpaal' stond er op een bord: Aimez Jesus, mais faites comme Ponce Pilate et lavez-vous les mains' (Heb Jezus lief, maar doe als Pontius Pilatus en was uw handen).

Regio Groningen/Drenthe:

Ondanks de lockdown en alle Corona maatregelen konden er gelukkig aan aantal activiteiten wel doorgaan.

Op 25 juli hebben we Jacobus zijn naamdag gevierd in Uithuizen. Er was een mooie pelgrimswandeling rondom Uithuizen en Uithuizermeeden, waar wij de mooie Mariakerk hebben kunnen bezichtigen. Als mooie traditie hebben we gezamenlijk de Pelgrimsmaaltijd kunnen nuttigen. Op 8 oktober hebben we eindelijk afscheid kunnen nemen van onze oud-bestuursleden, te weten: Gerry Buitinck, Klaas Niemeijer en Gerard van Drecht. Vanwege Coronamaatregelen is dit een jaar verlaat. Op 10 oktober liepen we onze Kleicamino vanuit Onstwedde/Wessinghuizen, weliswaar over

de zandgronden van Oost-Groningen, maar een Camino in Groningen noemen wij nu eenmaal een Kleicamino. Ongeveer 50 pelgrims hadden zich voor deze dag opgegeven.

Op 16 september en 18 november konden we eindelijk weer een Café St. Jacques organiseren. Jammer genoeg hebben we ook een aantal activiteiten moeten afzeggen zoals de ontmoetings- en Informatiemiddag voor nieuwe pelgrims uit de jaren 2019, 2020 en 2021. De geplande regio jaarvergadering en ook de zand Camino konden eveneens niet doorgaan door de Corona maatregelen.

Regio Friesland:

2021 was wel een heel bijzonder jaar, door de lockdown konden veel activiteiten niet doorgaan. De Regio Friesland begon op 7 januari met een online nieuwjaarsborrel, een heel nieuw fenomeen. Leuk, maar een echte fysieke borrel is natuurlijk veel leuker. De meeste Cafés St. Jacques en de voorjaarswandeling van begin april kwamen helaas te vervallen. Jammer genoeg was Corona ook de grote spelbreker voor het pelgrimeren voor de jeugd, dat ook dit jaar helaas geen doorgang kon vinden, en voor de najaarsbijeenkomst begin november.

Gelukkig waren er dit jaar ook lichtpuntjes. Zo hielden we twee keer een Café St. Jacques in Akkrum bij café Kromme Knillis, op 26 juli en op 28 september. We zagen stamgasten, maar gelukkig ook nieuwe gezichten. Er werden volop ideeën en ervaringen uitgewisseld.

Onze najaarswandeling op 2 oktober kon gelukkig ook doorgaan, deze keer in de buurt van Heerenveen. Ook hier zagen we veel nieuwe gezichten. Voor vertrek stonden we stil bij het afscheid van Frans Hofstra en Agnes Dubelaar uit onze regio. Door Corona was dit steeds uitgesteld. Frans en Agnes hebben veel voor onze regio betekend. Voor het Informatiecentrum in Sint Jacobiparochie, maar ook voor het pelgrimeren voor de jeugd. De wandeling daarna ging, deels over het Jabikspaad, langs museum Belvédère, landgoed Oranjewoud, de klokkenstoel van Brongerga, de grafkelder van de familie van Limburg-Stirum naar de Eokathedraal in Mildam. Na de lunch kwamen we weer terug waar we begonnen waren.

We hopen dat 2022 weer een, klein, beetje een normaal verenigingsjaar kan worden. We houden de moed erin, eens is ook Corona geschiedenis.

Regio Noord-Holland benoorden 't IJ.

Ook 2021 was, door de Coronapandemie, een bijzonder jaar. Het eerste halfjaar hebben we door de strenge maatregelen niets georganiseerd. In juni zijn we toch voorzichtig aan begonnen. Onder strikte voorwaarden, kondigden we wandelingen in 'Corona-tijd 'aan: drie keer dezelfde route in Groote Keeten. In eerste instantie reageerden er een paar leden maar de laatste keer waren we met 20 mensen. Reden om tenminste iedere maand een wandeling te organiseren. Achtereenvolgens wandelden we 24 juli in De Zaan, een speciale wandeling vanwege de Jacobsdag. 28 augustus in Alkmaar, 18 september in Oudendijk en 23 oktober in Wijk aan Zee. Telkens meldden zich rond de 25 deelnemers en de reacties waren zeer positief. In september zijn we weer gestart met het St. Jacques Café op de tweede woensdag in de maand op ons nieuwe adres: The Scrapyrd in Alkmaar. In

oktober namen we op gepaste wijze afscheid van Peter, de vorige penningmeester en overhandigden hem de zilveren schelp, waar hij erg blij mee was. Op 13 november hebben we, na de aangescherpte Corona-maatregelen, alle activiteiten tot nader orde weer afgelast, ook de geplande Najaarsbijeenkomst van 6 november. Daarmee was onze laatste activiteit de boekpresentatie van André Brouwer: 'Waar je zin in hebt', op 30 oktober in de Sint Viktorkerk in Obdam. De 60 belangstellenden hebben genoten van de presentatie van André en schoolvriend Huub Hangop. In december stuurden we 100 nieuwe leden in onze regio een welkomstkaart, in de hoop ze in 2022 bij een regioactiviteit te mogen begroeten. Op 18 december is in Den Hoorn op Texel een Jakobs klok in de Hoornder kerktoren opgehangen. Met bijbehorend stempel is Den Hoorn één van de startpunten voor de pelgrimstocht geworden.

Werkgroepen binnen het Genootschap.

Binnen het Genootschap zijn verschillende werkgroepen actief rond uiteenlopende onderwerpen. Deze werkgroepen worden door enthousiaste vrijwilligers bemenst. Hieronder treft u een bloemlezing aan van de vele activiteiten en bijeenkomsten die er het afgelopen jaar zijn georganiseerd.

Werkgroep Bibliotheek:

Het motto van onze werkgroep is: "Voor lopers en lezers" (en natuurlijk hebben we ook boeken voor fietsers en voor pelgrims die te paard of met hun ezel op pelgrimspad gaan). Dit was een motto waar we in 2021 wel wat mee konden en er is veel gebeurd. Zo hebben we ongeveer 80 nieuwe boeken en DVD'S in onze bibliotheek opgenomen. Een voorbeeld is: "Bindboek Ons Kloosterpad" over een pelgrimage van 330 km door Brabant.

Binnen de Werkgroep Bibliotheek is er een wisseling van de wacht geweest. Peter Koster, Piet Beisterveld en Joop van Gool hebben afscheid genomen en we hebben Frans Brons, Helen Erhardt en Ine Loeffen mogen verwelkomen. Zo gaan we dus vrolijk verder. Blij zijn we ook over de samenwerking met de Santiago Tafel van sociëteit "De Witte". Alexander Heydendaal leent met enige regelmaat DVD'S van ons en ook voor 2022 staan er alweer twee films op hun programma.

Onze Camino Leesgroep is ook dit jaar weer actief geweest. We hebben elf bijeenkomsten gehad, waarvan de eerste vier via Zoom. We hebben vijf keer een schrijver op bezoek gehad die over zijn avonturen kwam vertellen. Altijd leuk! En dan zijn we natuurlijk erg blij met onze 2e Utrechtse Camino Leesgroep die in november met veel enthousiasme van start gegaan is.

Werkgroep Geschiedenis en Cultuur:

Eind 2021 hebben we in goed overleg met het bestuur de werkzaamheden rond het thema geschiedenis en cultuur beëindigd. De Werkgroep is opgeheven. Redenen: sommigen waren al (te) lang lid, anderen hadden persoonlijke redenen, maar ook: we hebben veel ondernomen de afgelopen jaren en de ideeën en de energie waren een beetje op. Het bestuur beraadt zich over een vervolg.

Het thema van de traditionele voorjaarslezingencyclus was dit jaar Het heilig jaar 2021. André Droogers, Hijme Stoffels, Marije de Nood en Monique Walrave belichtten het onderwerp vanuit verschillende gezichtspunten. I.v.m. de Corona maatregelen vonden de lezingen digitaal plaats.

De jacobalia. In de loop van de jaren zijn meer dan 1350 jacobalia verzameld, op de website gezet en daar summier beschreven (www.santiago/jacobalia). De werkgroep publiceerde in de Jacobsstaf in de loop van de jaren er verschillende artikelen over.

Bezinningsreis Conques. Met een jaar vertraging i.v.m. Corona kon in het najaar 2021 de bezinningsreis naar Conques doorgaan. Veertien deelnemers hadden naar eigen zeggen een fantastische reis. Men overnachtte in de Norbertijner abdij, bezocht de basiliek en het museum en bracht eveneens een bezoek aan onder meer Toulouse en Moissac.

De Gids voor de Pelgrim. De Gids voor de pelgrim is een twaalfde eeuws document dat verhaalt over het pelgrimeren naar het graf van de heilige Jacobus in Santiago de Compostela. Ruim twee jaar werkte de werkgroep aan een hernieuwde uitgave op basis van een vertaling van de hand van Jan van Herwaarden. Op de ALV in november werd hem de nieuwe uitgave aangeboden: een prachtig, mooi geïllustreerd boek voorzien van een inleiding en diverse achtergrondbeschouwingen.

December 2021 zijn we voor het laatst als Werkgroep bijeengewees.

Werkgroep Hospitaleren Roncesvalles:

De werkzaamheden van de werkgroep zijn historisch gegroeid. Sinds 2003 ontvangen Nederlandse vrijwilligers, naast (gesalarieerde) Spaanse medewerkers de pelgrims die in Roncesvalles overnachten of op doortocht zijn. De WHR werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het Genootschap, Herman Velvis is afgevaardigde vanuit het bestuur van het Genootschap voor de werkgroep.

Nadat in 2020 veel van de plannen van de werkgroep vanwege de Coronamaatregelen in duigen waren gevallen begon ook het jaar 2021 niet erg veelbelovend. De geplande instructiebijeenkomst voor nieuwe hospitaleros begin februari moest vervallen, alsmede de voorjaarsbijeenkomst voor, en met alle hospitaleros. Om de geest er enigszins in te houden had de werkgroep eind 2020 een quiz en een schrijfwedstrijd voor de hospitaleros georganiseerd, de winnaars kregen in februari een mooi Spaanstalig fotoboek over de geschiedenis van Roncesvalles thuisgestuurd.

De eerste acht groepen hospitaleros moesten wij teleurstellen omdat het door het virus te risicovol was om in Roncesvalles te werken. Zonder te weten of en wanneer de herberg weer zou openen is er in april een Zoom-meeting geweest met de jefes van de periodes in mei/juni, teneinde hen voor te bereiden op de veranderde omstandigheden.

Medio mei kwam het bericht dat de herberg waarschijnlijk 25 juni zou heropenen. De jefes werden in twee groepen tijdens een bijeenkomst in het Huis van Sint Jacob bijgepraat over de actuele situatie en de gewijzigde werkwijze in de herberg in verband met de Coronamaatregelen; alle instructies werden tevens duidelijk vermeld in de Tijdelijke Aanvulling op het Handboek Hospitaleren. Een week vóór de heropening zijn twee werkgroepleden naar Roncesvalles afgereisd om het gebouw, dat tien maanden niet was gebruikt, flink schoon te maken en alle matrassen (183 van de pelgrimsbedden en 10 van de hospitalerobedden) te voorzien van een kunststof hoes die veel beter kan worden gereinigd/gedesinfecteerd dan de oude hoezen. Een dag vóór de geplande datum waren deze werkzaamheden klaar en kon de herberg op 24 juni heropenen; meteen kon dagelijks aan tientallen pelgrims onderdak worden geboden.

Voor alle groepen bleken de aangepaste schoonmaakwerkzaamheden steeds flink wennen te zijn; ofschoon slechts de helft van de bedden mocht worden bezet namen de schoonmaakwerkzaamheden vaak meer tijd in beslag dan voorheen. Omdat ook de groepsgrootte van de hospitaleros kleiner was dan gebruikelijk zodat hospitaleros geen slaapkamer hoefden te

delen was het hard werken; toch sloegen de verschillende groepen zich er goed en monter doorheen, blij als ze waren dat ze er weer konden zijn.

Zeer opvallend was de positieve houding van de meeste pelgrims: er waren nauwelijks veeleisende en ongeduldige pelgrims die van een Albergue de service van een 5 sterrenhotel verwachtten, er waren nauwelijks rolkoffers zoals we die voorheen steeds vaker zagen, er werd opvallend weinig gebruik gemaakt van rugzakvervoer en de pelgrims hielden zich over het algemeen voorbeeldig aan de voorgeschreven regels. Het was duidelijk dat alle pelgrims verheugd waren dat het weer kon, ze waren dankbaar dat de herberg weer open was. Dat maakt het hospitaleren onder deze beperkende omstandigheden toch weer, zoals altijd, tot een dankbare en zinvolle bezigheid.

Veel extra drukte en schoonmaakwerk was er rondom de officiële opening van het Xacobeo-jaar op 12 juli door koning Felipe en koningin Letizia; zij liepen vanaf de Col de Ibañeta naar Roncesvalles waar, in het bijzijn van vele bisschoppen, in de kerk het Heilige Jacobsjaar met een aantal toespraken werd geopend.

De samenwerking met het Colegiata was als vanouds optimaal. Eind oktober hebben twee leden van de werkgroep een werkbespreking gehad in Roncesvalles met de Prior, de manager van het Colegiata en met de vaste

medewerkster van de Albergue. Wij hebben onze zorgen geuit over de slechte staat van de wasmachines en drogers, een deel daarvan zal worden vervangen.

Wij zijn de smeerolie van Roncesvalles. Zonder ons gaat het daar scheuren, knarsen en barsten. Heel vaak wordt ons door het Colegiata van Roncesvalles verteld hoe blij zij met ons zijn en hoe goed wij alles in het werk stellen om het, op een professionele manier, de pelgrims naar hun zin te maken. Niet alleen missen wij de medewerkers in Roncesvalles en het Colegiata, maar omgekeerd is dat zeker ook zo. Langzamerhand zijn wij met hen een onlosmakelijk geheel geworden en dat is dankzij de inzet van onze trouwe hospitaleros.

De loyaliteit van onze hospitaleros was en is ongekend: ondanks dat een groot aantal hospitaleros de eerste maanden niet kon worden ingezet en ondanks het uitblijven van concrete perspectieven die wij nauwelijks konden bieden, hebben toch de meesten hun diensten voor 2022 opnieuw aangeboden. Wij hebben respect voor die loyaliteit en voor de grenzeloze inzet van al onze hospitaleros die ook dit jaar in Roncesvalles hebben gewerkt. In totaal hebben wij in 2021 met 57 hospitaleros in de periode tussen 24 juni en 1 november 13.470 pelgrims onderdak geboden.

De geplande (feestelijke) najaarsbijeenkomst waarnaar velen reikhalzend uitkeken (veel hospitaleros hadden elkaar al bijna twee jaar niet meer gezien) moest helaas op het laatste moment vanwege verscherpte Coronamaatregelen worden geannuleerd.

In augustus startte weer als vanouds de werving van hospitaleros voor het volgende jaar 2022. Hospitaleros zijn over het algemeen erg trouw, maar helaas moet ieder jaar een aantal hospitaleros noodgedwongen stoppen vanwege hoge leeftijd of gezondheidsredenen. Jaarlijks zijn er daarom zo'n 40 nieuwe hospitaleros nodig; het werven van voldoende nieuwe hospitaleros was in 2021 een extra uitdaging omdat er sinds 2020 geen algemene najaarsbijeenkomst van het Genootschap meer kon worden gehouden waar de werkgroep normaliter een workshop/lezing kon organiseren. Ook blijkt de moeilijke vindbaarheid van de Werkgroep Hospitaleren Roncesvalles op de website en de verwarring met de Werkgroep Hospitaleren ons regelmatig parten te spelen; deze problemen zijn bij het hoofdbestuur gemeld.

De werkgroep heeft daarom ruimschoots gebruik gemaakt van de wél tot haar beschikking staande middelen: oproepjes in de Ultreia, de Jacobsstaf, de Facebookpagina de Virtuele Albergue en de Nieuwsrubriek op de website en is er daardoor toch weer in geslaagd de planning voor 2022 rond te krijgen.

Toine van Moorsel, de penningmeester, is op 22 oktober na een lang ziekbed overleden; bij zijn uitvaart waren drie werkgroepleden aanwezig, alsmede Peter Hesseling, voorzitter van ons Genootschap. De andere twee werkgroepleden konden niet aanwezig zijn omdat zij op dat moment in Roncesvalles waren. Tijdens de najaarsbijeenkomst van het Genootschap op 6 november bood An Pikker, een ervaren hospitalera, haar diensten als penningmeester aan; tijdens de werkgroep vergadering d.d. 8 december werd zij welkom geheten als lid van de werkgroep.

In 2021 werden vijf Nieuwsbrieven verstuurd naar de hospitaleros. Daarnaast werden vier updatebrieven verstuurd naar de hospitaleros met daarin informatie over de actuele stand van zaken met betrekking tot hospitaleren en het Coronavirus. In december werd naar alle hospitaleros een kerstgroet gestuurd.

Werkgroep Hospitaleren:

Weer een jaar met Covid-19, waardoor activiteiten werden verplaatst naar periodes met minder beperkingen. 3 vergaderingen konden gelukkig fysiek plaatsvinden. Door het vertrek van Lies Straub en Herman Velvis per 1 januari 2021 gingen we op zoek naar mensen om de lege plaatsen op te vullen. We vonden Mark Huitema uit Groningen bereid als webmaster op te treden. Op 1 november hebben Wim, Carla en Minke in Groningen kennis gemaakt met onze nieuwe webmaster.

De meeste adviezen die gevraagd worden gaan over het vinden van een herberg en de cursus Hospitaleren. Hier verwijzen we mensen naar de infodagen en naar de Cursus Hospitaleren. Een enkele aanvraag ging over het zelf starten van een herberg.

We hebben de indruk dat er in 2021 veel minder, misschien nauwelijks is gehospitaliseerd door sluiting van herbergen en beperkte bezetting per herberg door Covid-19.

Op 16 september zijn Wim Nabuurs (namens werkgroep) en Herman Velvis (namens het bestuur) afgereisd naar Mechelen voor een ontmoeting met 3 leden van de Werkgroep Hospitaleren van het Vlaams Genootschap. Gesproken is o.a. over het organiseren van een Cursus Hospitaleren door deze Werkgroep in maart 2022. Naderhand kregen we bericht dat ze toch afzagen van het organiseren van een Cursus in maart 2022, vanwege uitval van een van de leden. Het voornemen is om in januari 2022 verder te gaan met de plannen.

Met de nieuwe leden van de Werkgroep Spiritualiteit is contact gelegd, via de persoon van de voorzitter Alexander Hartman Kok. Afsproken is dat hij op zaterdag 5 maart 2022 meeloopt met het gedeelte van de Cursus Hospitaleren dat verzorgd wordt door de oude Werkgroep Spiritualiteit. De bedoeling is dat de nieuwe leden van de Werkgroep Spiritualiteit vanaf 2022 mee gaan werken aan de Cursus Hospitaleren.

Op vrijdag 28 en zaterdag 29 mei konden, na 3x uitstel, toch de infodagen “Hoe vind ik een herberg” worden gehouden. Er waren 3 sessies, onder leiding van Carla Gigengack en Herman Velvis, waaraan 13 geïnteresseerden deelnamen.

De cursus Hospitaleren, die gepland stond op 19 tot 21 november, kon geen doorgang vinden omdat half november de maatregelen i.v.m. Covid-19 werden verscherpt. Gelukkig is een nieuwe datum gevonden 4 tot 6 maart 2022. De medewerkers intern en extern zeiden hun medewerking op de nieuwe data toe. Enkele deelnemers meldden zich af. Een kleine wachtlijst en een oproep in de Ultreia zorgde ervoor dat die plekken opgevuld konden worden.

Werkgroep Huiskamer van de Lage Landen:

Dat de Introductiedag, gepland in februari 2021, niet door kon gaan werd al snel duidelijk.

Om na te gaan of we met videoconference ook konden vergaderen zijn we in februari virtueel bij elkaar gekomen. Niet altijd is een videoconference even handig. Het ging prima en we hebben er maar meteen een werkgroepvergadering van gemaakt.

Tot halverwege het jaar bleef voor Spanje code rood van kracht en bleef de Huiskamer dicht. De vrijwilligers is gevraagd of men wilde afreizen naar Spanje, mocht de Huiskamer toch opengaan. Degene die voor de maand juli waren ingepland waren ervaren vrijwilligers en het zou geen probleem moeten opleveren, indien zij als eerste zouden moeten beginnen. Op het moment dat enkele vrijwilligers aangaven, dat ze pas naar Santiago wilden afreizen als Spanje minimaal code geel zou zijn, is besloten om ook in 2021 de Huiskamer gesloten te houden. Juli en augustus zijn vrij rustige maanden in de Huiskamer. In juli hebben 400 Nederlanders een Compostela opgehaald, in augustus 200. Ervaring leert ons dat maar de helft van de pelgrims die een Compostela ontvangen, de weg naar de Huiskamer weten te vinden. De vrijwilligers is een link gestuurd naar de website van de Spaanse overheid, waarop men kan lezen wat men moet doen om bijvoorbeeld per vliegtuig naar Spanje te kunnen reizen.

De werkgroep heeft de rest van het jaar toch nog diverse keren in Vessem kunnen vergaderen.

Aan het eind van het jaar kreeg de werkgroep te horen dat het vaste adres voor de Introductiedag, Ki-Tov in Utrecht, niet gebruikt kon worden vanwege Covid 19. In 2022 wordt uitgeweken naar St. Eloy in het centrum van Utrecht.

Redactie Jacobsstaf:

Het afgelopen jaar konden veel activiteiten vanwege de pandemie niet doorgaan of moesten noodgedwongen worden afgelast. Eén activiteit ging gewoon door alsof er niets aan de hand was: het samenstellen van de Jacobsstaf. Weliswaar kon de redactie niet altijd fysiek bij elkaar komen en moesten de vergaderingen online plaatsvinden, ook in 2021 viel de Jacobsstaf weer vier keer bij onze leden op de mat of in de bus.

Om ook nog iets extra's voor de leden te doen werd het decembernummer in een iets luxere uitgave uitgebracht. Hierin schreef Herman Vuijsje op verzoek van de redactie een inleiding op het thema van dit nummer: Vrijheid. De van televisie bekende hoogleraar neuropsychologie Erik Scherder legde in een exclusief interview uit waarom pelgrimeren voor een geluksgevoel in onze hersenen zorgt.

Het decembernummer was tevens het laatste onder leiding van hoofdredacteur André Brouwer en eindredacteur Pieter-Bas de Jong. André stopte om persoonlijke redenen, Pieter-Bas omdat de eindredactie hem te veel tijd kostte naast zijn gezin en baan.

Redactie Ultreia:

In 2021 onderging het redactieteam van de Ultreia een aantal wijzigingen. Tegenlezer Monique Walrave had al eerder aangekondigd dat ze in maart zou stoppen. Op de oproep voor vervanging in de Ultreia van februari stroomden vele reacties binnen. Dit bood de mogelijkheid om niet één maar twee tegenlezers aan het team toe te voegen en zo de continuïteit te waarborgen; ook tijdens lange afwezigheid door wandeltochten, vakanties en dergelijke. Na kennismakingsgesprekken via Zoom in maart, traden Ellen Eumelen en Janine Verhaaf aan als nieuwe tegenlezers. Net als de redacteurs wisselen ook zij elkaar maandelijks af. In april beet Ellen Eumelen het spits af.

In juni informeerde Julie Merks het team dat zij zich zou terugtrekken als bestuurslid en dus ook haar taak als redactieadviseur bij de Ultreia zou neerleggen. Gabriel van de Luitgaarden, tijdens de ALV van 6 november 2021 aangesteld als bestuurslid, nam haar taak over. Door Corona verliepen de onderlinge contacten, net als in 2020, hoofdzakelijk via app, Zoom, mail of telefonisch. Een lunch in oktober met het gehele team, Julie Merks, Janine Verhaaf, Ellen Eumelen, Han Lassance, Francine van den Bergh en José van der Haar en Gabriel van de Luitgaarden, was voor velen de eerste keer dat ze elkaar in het 'echt' zagen.

In 2021 kwam de Ultreia twaalf keer uit: de nummers 110 tot en met 121. Ondanks Corona, periodes met en zonder restricties of lockdown, bleven lezers, werkgroepen, regiocommissies, bestuur en derden enthousiast de weg vinden naar de redactie. Die mocht zich elke maand verheugen in een groot aantal e-mails met bijzondere, boeiende, ludieke activiteiten, nieuwtjes, routes, boeken, vacatures, tips etc. die interessant zijn om te delen met alle leden.

De redactie waardeert de positieve reacties op de nieuwsbrieven enorm en wil iedereen die hier het afgelopen jaar aan heeft bijgedragen dan ook hartelijk bedanken.

Werkgroep website:

De inhoudelijke kant

Het jaar 2021 was het eerste volledige jaar met de nieuwe website en de nieuwe ledenadministratie. Dat betekende dat we ook veel taken voor de eerste keer hebben uitgevoerd. Denk hierbij aan de eerste keer dat de contributie is geïnd en de eerste keer dat de software van de website is vernieuwd. Het is fijn om te constateren dat dit geen enkele keer tot problemen heeft geleid. Bij de overstap naar de nieuwe website waren nog niet alle onderdelen meteen beschikbaar. Deze zijn in 2021 gerealiseerd. Een voorbeeld hiervan is de Bibliotheek-catalogus. Deze is opnieuw

ontworpen en gebouwd binnen de website. Ook is een vrijwilligersadministratie gekoppeld aan de ledenadministratie. Hiermee kunnen de vrijwilligers in de loop van 2022 hun eigen gegevens beheren en de gegevens van andere vrijwilligers raadplegen.

In de loop van het jaar zijn diverse verbeteringen doorgevoerd. Dit ging met name om de webshop, het gebruik van het Compostela register en de 'zoekertjes' en 'reisgenoten'.

Verder is de inhoud onderhanden genomen. De basis hadden we vanaf de oude website overgenomen. Deze is op veel gebieden inmiddels aangepast en herschreven. Met hulp van de fietsredacteuren Ingeborg Schuitemaker en Roswitha van Wersch is de informatie voor fietsers op de website vernieuwd en uitgebreid.

Voor de regio's hebben we de mogelijkheden voor een ruimere pagina opgezet. Enkele regio's wilden in deze tijd toch intensiever contact hebben met de leden en wilden hiervoor meer mogelijkheden krijgen. Op initiatief van Gert Pot van de regio Amsterdam hebben we hiervoor een mooie uitbreiding gemaakt.

De techniek

In de eerste maanden met de nieuwe website constateerden we dat de snelheid niet goed was. Vooral de leden hadden hier hinder van als ze waren ingelogd. Om hier verbetering in te brengen is de website na de zomer verhuisd naar een nieuwe server. Deze verhuizing heeft een aanzienlijke prestatieverbetering gebracht.

De werkgroep website heeft ook altijd een rol gehad bij het beheer van de e-mailadressen van het Genootschap en de cloudopslag bij Nomadesk. In de eerste maanden van 2021 is een overstap gemaakt naar Microsoft Office 365. Hiermee werd het mogelijk om de bestanden van Nomadesk te verhuizen. Bijkomend voordeel is dat het online-vergaderen via Teams mogelijk is geworden. Het gebruik van Microsoft 365 wordt in de komende tijd verder uitgebreid.

De vrijwilligers

Het kernteam van beheerders van de website is dit jaar goed op sterkte gekomen. Ook zijn de taken opnieuw verdeeld. Han Pronker heeft een stapje teruggezet, maar blijft nog wel actief betrokken. Zijn rol als webmaster is overgenomen door Leo Eumelen. Naast Han en Leo helpen Han Lasance en Maarten Vermaat mee. Han Lasance voor de techniek achter de routes en andere technische inrichtingen op de website. Maarten Vermaat beheert de inrichting van Microsoft Office 365. Voor de algehele technische ondersteuning kunnen we terugvallen op onze web ontwikkelaar Bewise uit Den Bosch. Vanuit het bestuur is de bouw van de website begeleid door Jan Kousemaker. Met zijn aftreden in november is zijn taak als contactpersoon vanuit het bestuur overgenomen door Gabriël van Luitgaarden.

Naast Fons Boink, Leo Jacobs en Ton Jansen is het redactionele team uitgebreid met Francine van den Bergh. Zij heeft de contacten met de diverse webredacteuren en houdt deze middels een nieuwsbrief op de hoogte van de mogelijkheden van de website. Eind 2021 zijn er plannen gemaakt voor een workshop voor de webredacteuren. Het wachten is nu op een geschikt moment waarop we bij elkaar mogen komen.

Werkgroep Ledenservice:

De werkgroep Ledenservice bestond per 1 januari 2021 uit Saskia Verhoef, Boudewijn van Weel, Co de Leeuw, Fons Boink, Henk Zorgman, Peter Dormans, Marcel Hubers en Peter Zwijnenburg. In geval van nood mochten we steeds een beroep doen op Maaïke van Asch. De samenstelling van de werkgroep is in het verslagjaar niet veranderd. Om gezondheidsredenen heeft Henk zich afzijdig moeten houden. Juist toen hij weer aan de slag wilde leefde de COVID-19 pandemie weer op waardoor hij gedwongen was zich nog afzijdig te houden.

In wisselende samenstelling waren we iedere eerste werkdag van de week actief in Utrecht met de verzending van het welkomstpakket voor nieuwe leden en de bestellingen in de webwinkel.

Onderstaande tabel maakt duidelijk dat na de COVID-19 gerelateerde dip in 2020 de belangstelling voor een pelgrimstocht naar Santiago de Compostela weer aardig toeneemt.

	2019	2020	2021
welkomstpakket	1392	882	1331
bestellingen	1377	1038	1613
postzakken	60	63	110
e-mail verzonden	1210	1122	1535
Compostela-registraties	594 (122)*	143 (118)	244 (87)
herziening Pelgrims voor Pelgrims	8	13	18

* Tussen haakjes het aantal registraties van een tocht die in eerdere jaren is voltooid.

Naast deze reguliere verzendingen werd een aanzienlijke inspanning verleend ten behoeve van de verzending van 'De gids voor de pelgrim'. In de drukkerij konden we terecht om de ca. 600 op voorintekening bestelde exemplaren in te pakken en adresseren. De drie tot de nok gevulde rolcontainers werden gelukkig door de drukker naar PostNL gebracht.

Er zijn in 2021 via e-mail veel vragen gesteld over de mogelijkheden om in deze tijd van COVID-19 pandemie een pelgrimstocht te maken.

In het verslagjaar was er alleen een digitale Fiets- en Wandelbeurs. Omdat de werkgroep Informanten het hele jaar door al digitaal voorlichting verzorgde hebben we afgezien van deelname. Het was voor de vrijwilligers van de Ledenservice een feest om tijdens de Najaarsbijeenkomst weer 'gewoon' medeleden van het Genootschap te kunnen begroeten.

Bovenstaande tabel laat zien dat de belangstelling voor het Compostelaregister weer enigszins is gegroeid. De adressenlijst van Pelgrims voor Pelgrims moest 18 keer worden bijgewerkt.

In het verslagjaar is twee keer afstemmingsoverleg gehouden met Jan Kousemaker (bestuur), eenmaal hiervan geschiedde dat via Zoom.

Er is geen afstemmingsoverleg geweest met de werkgroep Informanten.

Werkgroep Ledenbijeenkomsten:

Ook in het tweede jaar van de pandemie heeft het Coronavirus invloed gehad op de organisatie van de landelijke Ledenbijeenkomsten. Ondanks de beperkingen is de werkgroep erin geslaagd twee landelijke ledenbijeenkomsten te organiseren. De voorkeur gaat uit naar het houden van een gebruikelijke, fysieke bijeenkomst waarbij ontmoeting en overdracht van informatie centraal staan, maar dat was vanwege de bijzondere omstandigheden niet altijd mogelijk. De voorjaarsbijeenkomst kende hierdoor noodgedwongen een aangepast digitaal programma.

Voor de voorjaarsbijeenkomst op 20 maart hadden zich 111 leden aangemeld. De bijeenkomst moest vanwege de beperkende maatregelen geheel digitaal worden gehouden vanuit het Huis van Sint Jacob. De Algemene ledenvergadering en de lezing van Tim Voors over zijn voettocht over de Pacific Crest Trail van Mexico naar Canada konden via een Zoom-verbinding worden gevolgd. Beide programmaonderdelen werden interactief gestreamd, zodat de leden vanuit huis konden reageren.

Zonder Corona zou dit de eerste voorjaarsbijeenkomst 'nieuwe stijl' zijn geweest, een jaarlijks door de werkgroep georganiseerde dag waarbij de nadruk ligt op de gelederen van het Genootschap. Het bestuur heeft in 2019 een voorstel van de regio Noord-Holland benoorden 't IJ voor een nieuwe opzet overgenomen. In het komende jaar zal een plan worden opgesteld voor de manier waarop de nieuwe opzet van de voorjaarsbijeenkomst vorm zal krijgen.

De najaarsbijeenkomst is door de werkgroep georganiseerd in samenwerking met de regio Utrecht Rivierenland. Vanwege de tijdelijke versoepeling van de maatregelen was het mogelijk dat de leden de najaarsbijeenkomst op 6 november weer fysiek konden bijwonen. Voor de bijeenkomst hadden zich 210 leden aangemeld. Er was een compleet programma met twee lezingen, ALV, stadswandelingen, klokkenluiden, het optreden van het koor El Orfeón en afsluitend een zeer goed bezocht Café Saint Jacques. Voorwaarde voor toegang tot de Jacobikerk was een Coronatoegangsbewijs. Voor de leden die niet naar Utrecht wilden of konden komen, is de hele bijeenkomst gefilmd en als stream beschikbaar gesteld. Voor de ALV waren twee leden ingelogd; zij hebben kunnen deelnemen aan de stemming. Het is niet duidelijk hoeveel leden de andere streams van het programma thuis live via het internet hebben gevolgd. De programmaonderdelen zijn gefilmd en kunnen via de website van het Genootschap worden bekeken.

Het was al met al een bijzonder jaar, waarin duidelijk is geworden dat het met enige aanpassing toch mogelijk is niet alleen de 'verplichte' ALV maar ook andere programmaonderdelen aan te kunnen bieden.

Werkgroep Pelgrimeren voor de Jeugd:

Het jaar 2021 was een jaar van onzekerheid, door het steeds weer veranderen van leef- en veiligheidsregels door de Covid-19 pandemie. Het merendeel van geplande activiteiten gedurende het jaar 2021 moesten worden geannuleerd of afgebroken.

Desondanks kon er een begin worden gemaakt met het verder positioneren en inrichten van het Pelgrimeren voor de Jeugd (PvdJ) op landelijk niveau, een wens van het Bestuur van het Genootschap. De positieve reacties van de deelnemende scholen, leerlingen en begeleiders zijn hiervoor aanleiding. Met een aangepaste bezetting is een initiatief-werkgroep aan de slag gegaan. Het Bestuur heeft aan de nieuwe bezetting gevraagd om het PvdJ landelijk verder uit te bouwen en tevens een faciliterend bureau in te richten waar initiatiefnemers terecht kunnen voor informatie en ondersteuning en waar de kennis en ervaring kan worden gedeeld.

Gewapend met kennis en ervaring op het vlak van het Pelgrimeren voor de Jeugd zijn er notities

opgesteld waarin aan de hand van enkele organisatiemodellen is onderzocht op welke wijze het best aan de bestuurlijke wens invulling kan worden gegeven. Dit binnen de geldende statuten en het beleid van het Genootschap. Door regelmatige terugkoppeling met het Bestuur konden de voorgelegde zienswijzen worden beoordeeld op hun bestuurlijke draagvlak en kon er in juni 2021 een eindrapportage worden opgesteld die bestuurlijke instemming verkreeg: de 2^e concept rapportage.

Daarna zijn alle regio's benaderd om respons te geven op dit 2^e concept, aandachtspunten en tips waren ook welkom. Gelijktijdig zijn afdelingen PvdJ benaderd met dezelfde vragen. De ontvangen reacties zijn nogal divers, in enkele regio's wordt er op verschillende manieren gedacht over de organisatie en inrichting van PvdJ. Er is duidelijk sprake van een eigen perceptie bij deze regio's en de opvattingen over het invullen van PvdJ lopen danig uiteen.

Tevens blijkt dat het PvdJ slechts in een beperkt aantal regio's operationeel is. In enkele regio's is er wel belangstelling om PvdJ op de agenda te zetten als onderdeel van de activiteiten van de regiocommissie, enkele regio's geven aan het PvdJ niet te kunnen/willen oppakken. Facilitering, vraagbaak en ondersteuning op landelijk niveau wordt zeker voor de initiatiefnemers als belangrijk en waardevol gezien.

Vanaf het vierde kwartaal 2021 is de Initiatief-werkgroep uitgebreid met een drietal afgevaardigden uit regio's die graag willen meedenken, zodat een zo breed mogelijk gedragen visie aan het Bestuur kan worden voorgelegd. Er wordt gewerkt aan een tweesporenbeleid. Het eerste spoor betreft het inrichten en operationeel maken van de gewenste faciliterende organisatie voor eenieder die met PvdJ aan de slag wil. Daarbij is het uitgangspunt dat kennis en ervaring op eenvoudige wijze kan worden gedeeld en bereikbaar is voor initiatiefnemers en geïnteresseerden. Eenduidigheid met betrekking tot formele zaken als gedragscode, verzekeringen, financiële afwikkeling maakt het voor initiatiefnemers duidelijk en eenvoudiger om te starten. In het 1^e kwartaal 2022 zal hierover meer bekend worden.

Het tweede spoor gaat dieper in op de organisatie en het inrichten, waarbij er voldoende keuzevrijheid en opties openblijven voor het operationele werkveld. De verwachting is dat medio 2022 een eindrapportage aan het Bestuur kan worden uitgebracht.

Gedurende het jaar 2021 is dankbaar gebruik gemaakt van het digitale overleggen, efficiënt en effectief zonder wezenlijke belemmeringen.

Pelgrimeren voor de Jeugd Fryslân:

Wederom een Coronajaar. Daarom ook dit jaar een Pelgrimgroet gestuurd naar de scholen om het pelgrimeren onder de aandacht te houden. Niet voor elke leerling apart zoals in 2020, maar één per groep met begeleidende brief voor de leerkrachten. De drukker René Sanders van Eycatch Design heeft ook ditmaal een Pelgrimsprijs berekend omdat hij het initiatief zo mooi vindt.

Op 24 augustus formuleerden we een reactie op de tweede concept Landelijk Pelgrimeren voor de Jeugd.

Op 29 oktober was er in Sint Jacobiparochie was er een ontmoeting met Joanneke Kuipers van de PABO-opleiding aan de Stenden Hogeschool in Leeuwarden. Zij laat haar studenten het eerste gedeelte van de Camino lopen (Zwarte Haan - Sint Jacobiparochie). In de Groate Kerk van Sint Jacobiparochie wordt de wandeltocht afgesloten met het lopen van een labyrint (verzorgd door de labyrintwerkplaats). We onderzoeken of deze toekomstige lokale leerkrachten een plek kunnen krijgen in de Pelgrimstochten in 2023.

Door de beperkte mogelijkheden in 2021 is de aanwas van begeleiders opgedroogd. We hebben 2022 in kaart gebracht en de data vastgesteld. Besloten is om evenals voorheen ons te beperken tot

het Christelijk Basisonderwijs Noard West Fryslân in de Gemeente Waadhoeke. Pas bij een grotere begeleiders capaciteit overwegen we om ook de drie Rooms Katholieke scholen in de gemeente te benaderen. Op dit moment zijn zes scholen met samen een kleine 100 leerlingen aangemeld. Met 13 begeleiders en een reserve begeleider konden we in januari starten met het inroosteren. Een van onze begeleiders (en regiobestuurders) Gerlof Katuin werd lid van de Landelijke Werkgroep Pelgrimeren voor de Jeugd, dat geeft korte lijntjes.

We vertrouwen erop dat 2022 een geslaagd jaar zal worden voor het Pelgrimeren voor de Jeugd in Fryslân en zien er naar uit de leerlingen een mooie ervaring mee te geven!

Santiago Students:

Santiago Students laat studenten kennis maken met pelgrimeren door korte thematische wandelroutes langs inspirerende plekken in en vlakbij studentensteden aan te bieden. Vragen en opdrachten voor onderweg helpen de studenten om te vertragen en bij zichzelf stil te staan.

Het team van 5 studenten met Camino-ervaring werd tot eind 2021 begeleid door Marian Timmermans van Young & Holy. De werkgroep heeft inmiddels 5 wandelingen ontwikkeld: Wageningen - 'Ruzie met Rust'; 'Rustplekken in Monnickendam'; Arnhem - Wandeling 'Mijzelf'; Amsterdam - 'Een verzetswandeling'; Zwolle - 'Verandering'.

Naast het ontwikkelen van de routes verzorgen de werkgroepleden ook het ontwerp van promotiemateriaal; de promotie van de routes onder studenten, een nieuwsbrief, een blog, een webpagina en Instagram-pagina.

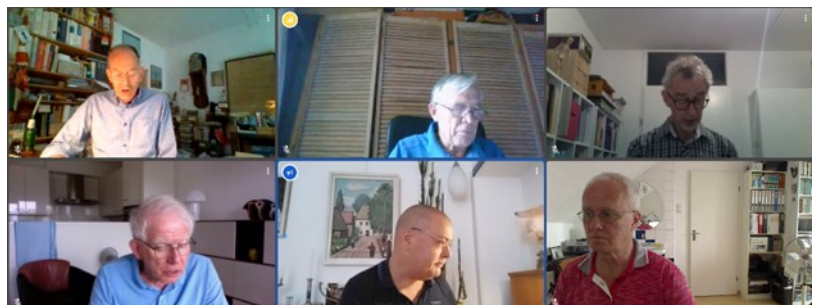

Vanwege de Corona-maatregelen zijn de routes in 2021 alleen als individuele route aangeboden. Zodra de maatregelen het toelaten wordt er in 2022 ook in groepjes gewandeld: ontmoeting onderweg is immers onlosmakelijk verbonden met pelgrimeren. Daarnaast gaat de werkgroep door met het ontwikkelen van routes in andere studentensteden, zodat studenten in het gehele land kennis kunnen maken met pelgrimeren.

Santiago Students dat van start ging onder de naam Pelgrimage Way of Life is financieel mogelijk gemaakt door bijdragen van het Genootschap, het Studenten Welzijn fonds en KNR-PIN. In 2022 worden opnieuw fondsen benaderd voor een bijdrage aan dit initiatief. Na het vertrek van bestuurslid Julie Merks is aspirant bestuurslid Janneke Schievink vanuit het bestuur de nieuwe contactpersoon voor Santiago Students.

Werkgroep Pelgrimskoor El Orfeón:

Het valt niet mee, een jaarverslag te produceren zonder het C-woord te gebruiken. Toch ga ik het proberen. We hebben dit jaar wellicht veel moeten laten liggen, maar toch ook nog veel kunnen doen. Het jaar van ons pelgrimskoor werd enigszins overschaduwd doordat onze voorzitter, Albert Miltenburg, in april getroffen werd door een herseninfarct. Hij is, nu ik dit schrijf, nog steeds bezig

met revalideren en dat met een prijzenswaardige wilskracht. Hij had al gauw, voor zover mogelijk, de draad weer opgepakt, maar revalideren van een dergelijke aanslag op je gezondheid valt niet mee. Vandaar dat ik, Han Pronker, nu (tijdelijk) het stokje van Albert heb overgenomen. Gelukkig zien we hem nog op de repetities.

Die repetities zijn (te) vaak digitaal geweest. We hebben ons daarbij laten leiden door de publicaties van koornetwerk, dat adviseerde of het voor koren verantwoord was om te repeteren of op te treden. Het feit dat ons koor leden heeft die verspreid over heel Nederland wonen, maakte de afweging wel wat ingewikkelder, omdat ook reizen niet altijd te adviseren was.

Toch hebben we nog wel fysiek kunnen repeteren, zelfs in de tuin van een kerk. Ook optreden was nog mogelijk. Wij waren erg blij met ons concert in de Aloysiuskerk te Utrecht, waar we mochten optreden in het kader van de muzikale vespers.

Ook in het programma van de najaarsbijeenkomst was plaats gemaakt voor een optreden. Dat vond plaats in de Jacobikerk, waar we een

programmablok mochten vullen. Het was heel plezierig dat we dit keer niet gestoord werden door een te vroeg startend Café Saint Jacques.

Het was dit jaar voor het eerst, dat we contributie moesten innen. Doordat het koor 'uit zijn jasje groeide' werd de begroting te vaak overschreden.

We gaan als koor gewoon door met ademen, een voor zangers onontbeerlijke techniek, en hopen in 2022 weer samen te kunnen zingen. Op de momenten dat we elkaar weer treffen blijkt ons koor te bestaan uit een groep enthousiaste zangers, voor wie saamhorigheid hoog in het vaandel staat. Ik ben er trots op!

Werkgroep Jacobike:

Door Corona-gerelateerde onzekerheden, bleven ook meer fietsers dichterbij huis, een goed moment om de Jacobswegen in de buurt te belichten en dat leidde tot een fiets driedaagse in de grensstreek met Duitsland. De Nederlandse Jacobsfietswegen staan ondertussen op de website van het Genootschap. Het was de tijd om letterlijk de grenzen op te zoeken, in eerste instantie met Oosterburen: de banden werden aangehaald met jacobbroedersschappen net over de grens. Deze contacten leidden tot fietsactiviteiten over en weer, iets dat ook in 2022 een vervolg zal krijgen als de Duitsers door Nederland komen fietsen.

De fietsredacteuren maakten afspraken met de Ultreia om het digitale tijdschrift om de maand van een fietsartikel te voorzien.

Omdat er voorlopig geen herdrukken nodig zijn van de fietsgidsen van Clemens Sweerman was het tijd voor beraad om het erfgoed van Clemens Sweerman toekomstbestendig te maken. Een van de conclusies hieruit was om voorlopig te focussen op de culturele informatie in de fietsgidsen. Deze wordt in 2022 als eerste onder de loep genomen.

Tenslotte evalueerde de werkgroep de werkwijze tot nu toe. Sinds het bestaan was er aandacht voor verbinding met diverse fietsactiviteiten binnen het Genootschap. De fietsredacteuren waren steeds meer gaan samenwerken met Jacobike en besloten om zich met hun werkzaamheden bij de werkgroep te voegen. We denken dat fietsactiviteiten zichtbaarder en overzichtelijker worden al ze in het Genootschap in samenhang en centraal worden georganiseerd. Jacobike is hiervoor in 2021 gegroeid als platform voor dit doel.

Informatiecentra:
Informantenwerkgroep Utrecht

In 2021 is het Informatiecentrum in Utrecht door de Corona maatregelen 5 maanden gedeeltelijk of helemaal gesloten geweest. Toekomstige pelgrims konden zich aanmelden voor een Zoom gesprek, antwoord krijgen via de mail of kiezen voor telefonisch contact.

Bezoekersaantallen Utrecht

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal bezoekers	1078	1082	1042	105	606 *

Dinsdag			Donderdag			Vrijdag			Zaterdag			TOTAAL
Voet	Fiets	Tel:	Voet	Fiets	Tel:	Voet	Fiets	Tel:	Voet	Fiets	Tel:	166 x telefoon
121	20	78	136	16	57	67	8	19	58	14	12	
219			209			94			84			606 bezoekers

Uit de statistieken blijkt dat de vrijdag en zaterdag wat minder bezoekers trekt. De komende 3 maanden wordt geturfd hoe laat een bezoeker arriveert en op welke tijden telefoontjes binnenkomen. Daarna wordt een conclusie getrokken.

We hebben acht nieuwe informanten begroet en van elf informanten is of wordt afscheid genomen. In december stonden 31 informanten en 3 reserves op het rooster. Informanten worden 1 tot 2 keer per maand ingeroosterd. Het informatiecentrum is geopend op dinsdagmiddag, donderdagmiddag, vrijdagochtend en eens in de twee weken op zaterdag.

We hebben afscheid van Co de Leeuw genomen en hem de Jacobsspeld uitgereikt.

Na een periode van sluiting en weer opengaan was het even goed nagaan wat de meest recente (Corona) ontwikkelingen in binnen- en buitenland op de verschillende camino's waren. De informatie naar toekomstige pelgrims moet up to date zijn.

Informatie van informanten aan toekomstige pelgrims moet eensluidend zijn. Voor alle informanten in Utrecht is een handleiding beschikbaar. Het huidige handboek is gedateerd. Met de twee andere locaties Vessem en Jacobiparochie en met onze voorzitter is afgesproken om tot één gezamenlijk

handboek te komen voor de drie locaties. Eerst worden de gezamenlijke afspraken vastgelegd en daarna de richtlijnen/afspraken per locatie. Het secretariaat van het Genootschap gaat het handboek updaten.

De werkgroep bestaat uit drie informanten, Coördinator Mariet van der Burgt, Marja Te Lintelo en Daniel Kramer. Van Marja wordt afscheid genomen. Piet Geusebroek informant, neemt haar taak per 1 januari 2022 over. Met de coördinatoren van de werkgroepen in Vessem en Jacobiparochie is o.l.v. Jan Kousemaker 3x overleg geweest via Skype. Vanwege zijn vertrek als penningmeester uit het bestuur leidt onze voorzitter Peter Hesseling de vergaderingen en is ook aanspreekpunt. Onderwerpen als bezoekersaantallen, social media, eenduidige richtlijnen en kwaliteitseisen vanuit het bestuur voor alle informanten kwamen aan de orde.

Het is gelukt op zaterdag 16 oktober een informanten dag te houden. Van het bestuur hebben we een “Go” gekregen, met de woorden; dit soort bijeenkomsten houdt het Genootschap bij elkaar. Het is een wandelactiviteit geworden met zoveel mogelijk het houden van de minimale afstand, vooraf koffie en lekkers in Driebergen, wandelend langs de Kromme Rijn en een heerlijke lunch in Bunnik. Gevolgd door informatie en een vragenuurtje voor de informanten.

Info Centrum Vessem

Het Informatiecentrum is in 2021 slechts geopend geweest van mei tot en met november. In deze maanden hebben we uitsluitend (kandidaat)pelgrims op afspraak ontvangen. Enkele pelgrims hebben we telefonisch of via teams van informatie kunnen voorzien. Het aantal bezoekers van het Info centrum in Vessem is erg tegen gevallen, dit waren er 60% minder. Dit komt natuurlijk doordat zowel nationaal als internationaal steeds de nodige Covid19-maatregelen van kracht waren, waardoor velen hun tocht naar Santiago de Compostella niet in 2021 hebben gemaakt, maar hebben uitgesteld.

Tijdens de verplichte sluiting van het Infocentrum, is het Atelier van Pelgrimsherberg Kafarnaüm in Vessem, waarin het Infocentrum gehuisvest is, gerestyled door de vrijwilligers van de Pelgrimsherberg. De wanden van het Atelier zijn door Rein van Uden, een van de Vessemsse informanten, voorzien van een prachtige schildering, helemaal in Santiago stijl. Tevens zijn wij afgelopen jaar voorzien van een nieuwe laptop en beamer met scherm. In 2021 hebben Antje en Piet van den Tillaart het coördinatorschap van het Infocentrum Vessem overgedragen aan Michiel Lenssen. Gedurende het afgelopen jaar hebben we van enkele informanten, die al vele jaren hun ervaringen doorgaven, afscheid genomen, maar we hebben ook 5 nieuwe informanten mogen verwelkomen.

We gaan ervan uit, als de Covid-maatregelen achter de rug zijn, dat de belangstelling van (kandidaat)pelgrims weer toeneemt, en dat we hen weer veel informatie kunnen meegeven, vanuit een fris en fraai gerestyled Atelier in Vessem.

Pelgrimsinformatiecentrum Sint Jacobiparochie

Per juni konden we weer veilig gasten ontvangen. Hiervan werd grootschalig gebruik gemaakt met soms 12 bezoekers per zitting. De zomertentoonstelling in de Groate Kerk bleek een opstap naar ons informatiecentrum. Een flink aantal bezoekers kwam daardoor in aanraking met het pelgrimeren en raakte geïnspireerd. Helaas hebben we vanwege Corona geen basisschoolkinderen over de vloer gehad dit voorjaar

Dit jaar was er onrust over de aanscherping van kwaliteitseisen vanuit Utrecht. Op 17 april hadden we daarover een Zoom-overleg. We hebben van tien informanten afscheid genomen en drie nieuwe informanten hebben zich gemeld. Voorzitter Frans Hofstra heeft afscheid genomen. Vanaf de oprichting van het Informatiecentrum is Frans voorzitter geweest. Tijdens de najaarswandeling is namens de regio Fryslân afscheid genomen en door Herman Velvis werd een dankwoord uitgesproken en een aandenken overhandigd. Gerlof Katuin heeft zijn functie overgenomen. Gerlof wordt ook lid van de Werkgroep Pelgrimeren voor de Jeugd zodat het Informatiecentrum ook positieve aandacht vanuit die hoek zal kunnen krijgen.

Stichting Cultureel centrum de Groate Kerk heeft veel aandacht voor het Pelgrimeren. Als startpunt van de Camino en het Jabikspaad. De Kerk is sinds de zomer een Refugio voor pelgrims, een prachtige extra dimensie voor ons Informatiecentrum.

Het coördinatieteam was blij met het hervatten van digitaal overleg met de andere centra o.l.v. Jan Kousemaker. Prettig om elkaar te kennen en op regelmatige basis te kunnen overleggen. Peter Hesseling bewaakte de goede relatie in de rol van mediator waar dat nodig was. Jan heeft zijn taak inmiddels neergelegd bij het Genootschap en overgedragen aan Peter tot er een opvolger benoemd zal zijn. Voor de informatiecentra een opsteker dat er zo serieus met ons wordt omgegaan!

Op 11 december was de eindejaarsbijeenkomst, digitaal. Afscheid van informanten die het team zullen verlaten wordt op 9 april 2022 hopelijk alsnog live gerealiseerd.

Camino Academie:

De Camino Academie is een samenwerkingsverband van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob en de Universiteit van Tilburg en organiseert diverse activiteiten op het gebied van pelgrimage.

In 2021 heeft de Camino Academie twee projecten uitgevoerd met de focus op de ontwikkelingen van pelgrimspaden. Het eerste project had betrekking op de ontwikkelingen in Nederland, en het tweede project op de ontwikkelingen in diverse Europese landen. De opbrengst van deze twee projecten bestaat uit 11 videogesprekken met routebeheerders over diverse routes in Nederland (voor het eerste project) en 14 videogesprekken met informanten uit wetenschap en praktijk uit diverse landen (voor het tweede project). Beide projecten werden afgerond met een ronde-tafel discussie met experts over de interpretatie van de ontwikkelingen. Van al deze gesprekken en van de ronde-tafel discussies zijn video-opnames online geplaatst. Via de website van de Camino Academie zijn als deze gesprekken terug te zien. De bevindingen van het eerste project zijn vastgelegd in het Camino Cahier “Kruisende wegen: over de opkomst van nieuwe pelgrimspaden in Nederland”, waarin Paul Post de opkomst van nieuwe pelgrimspaden in Nederland analyseert. Een afsluitend Cahier over de pelgrimage-ontwikkelingen in Europe, eveneens van de hand van Paul Post, zal in de loop van 2022 verschijnen. Al met al geven de beide projecten een interessante inkijk in de ontwikkelingen die zich zowel in Nederland als in Europa voordoen op het gebied van pelgrimage en hoe deze ontwikkelingen geïnterpreteerd kunnen worden.

Door Coronamaatregelen moest het filmfestival ‘Cinema Camino’, waarin nationale en internationale pelgrimsfilms vertoond zouden worden, ook in 2021 worden afgelast. Het is wederom een jaar verschoven en zal nu op **zondag 24 april 2022** plaatsvinden (datum onder voorbehoud).

Voor meer informatie over de activiteiten van de Camino Academie, zie www.caminoacademie.nl.

Bewegwijzering Jacobswegen in Nederland:

In 2019 is door een werkgroep o.l.v. Maarten Hoek een pilot bewegwijzering Jacobswegen uitgevoerd. Het traject Wijk bij Duurstede – Postel van de Jacobsweg Amstelredam is voorzien van markering conform de richtlijnen van het Spaanse Genootschap. Hierbij werd zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande infrastructuur van provinciale wandelnetwerken. De pilot werd uitgevoerd in samenwerking met Wandelnet.

Op grond van de resultaten van de pilot heeft het bestuur van het NGSJ besloten een project in te richten om te komen tot bewegwijzering van alle Jacobswegen in Nederland, net als de pilot in samenwerking met Wandelnet. Als projectleider werd in mei 2020 Jan Doelman aangesteld, Hans Goeman is in het bestuur portefeuillehouder.

Nadere verkenning van het voorgenomen project, in het bijzondere van de logistieke en financiële omvang, heeft geleid tot inperking van de oorspronkelijke doelstelling: in de bestuursvergadering van 7 december 2020 is besloten tot bewegwijzering van de twee belangrijkste Jacobswegen in Nederland: Amstelredam (Den Oever-Postel) en Nieuwemeghen (Jacobiparochie-Eijsden).

In 2021 is veel tijd besteed aan overleg met de regionale routebureaus die de wandelnetwerken en hun markeringen in de provincies Noord-Holland, Utrecht, Overijssel en Gelderland beheren. In

Noord-Holland-noord is een start gemaakt met de markering door vrijwilligers van het Genootschap, in de overige provincies lijkt die start in het voorjaar van 2022 gemaakt te kunnen worden. Afronding van het project zal hopelijk in 2023 mogelijk zijn.

Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob:

In 2019 hebben wij samen met Stichting Kultureel Sintrum De Groate Kerk St. Jacobiparochie een project gerealiseerd om een jakobsschelp te realiseren op het plein voor de Groate Kerk. Pelgrims die de lange tocht naar Santiago de Compostela hier aanvangen, hebben nu een duidelijk symbolisch beginpunt van hun pelgrimsreis. In het voorjaar van 2020 zou de officiële opening plaatsvinden. Het Coronavirus gooide toen roet in het eten. Planning was nu voorjaar 2021. Ook dit heeft helaas geen doorgang kunnen vinden. Hopelijk kan het bestuur van de Stichting Kultureel Sintrum De Groate Kerk St. Jacobiparochie in 2022 alsnog een feestelijk ingebruikname realiseren.

Kernthema voor ons, het ondersteunen van het pelgrimeren voor de Jeugd, heeft helaas ook in 2021, gezien de pandemie, slechts op beperkte schaal met geldelijke ondersteuning vanuit onze Stichting plaats gevonden. In de laatste Jacobstaf van 2021 werd hier weer ruim aandacht aan gegeven.

Wij hebben in december 2021 tijdens een feestelijke lunch, toen Corona het ons nog net toestond, afscheid genomen van Bas Brouwer. Bas was in zijn rol van penningmeester van het Genootschap één van de founding fathers van de Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob. Na het neerleggen van zijn functie in het Genootschap heeft nog hij vele jaren de penningen beheerd van onze Stichting. Wij zijn Bas zeer dankbaar voor zijn visie en al zijn inzet.

Tenslotte, het blijft een uitdaging om steeds voldoende donateurs te werven om met hun donativo's ruimhartig vele projecten zoals Pelgrimeren voor de Jeugd te kunnen ondersteunen.

Vertrouwenspersonen:

Het Genootschap kent twee vertrouwenspersonen: Thijs Evers, benoemd in de ALV van 9 november 2019 en Ellen Omvlee, benoemd in de ALV van 29 februari 2020.

Tijdens hun activiteiten voor- en bij het Genootschap van Sint Jacob kunnen leden worden geconfronteerd met vormen van ongewenst gedrag. Denk aan pesten, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie en geweld. In dergelijke gevallen kunnen leden contact opnemen met een van de twee vertrouwenspersonen.

Er zijn dit jaar géén meldingen binnengekomen van ongewenst gedrag. Wij zijn ook niet door leden van het Genootschap benaderd met een verzoek om bijstand. Het feit dat (bijna) alle activiteiten van het Genootschap stilliggen sinds maart 2020 zal ongetwijfeld ook dit (Corona)jaar wederom van invloed zijn geweest.

Thijs en Ellen hebben elkaar gedurende 2021 een aantal keer (telefonisch) gesproken. Face-to-face ontmoetingen hebben we vermeden i.v.m. het Corona virus. Op de site van het Genootschap, is onder vertrouwenspersonen informatie te vinden over de vertrouwenspersoon, wat deze doet en hoe hij/zij kan worden benaderd. Leden kunnen daar ook een aantal documenten vinden, bijvoorbeeld over ongewenst gedrag en wat een vertrouwenspersoon zoal doet.

Dankwoord:

Dit jaarverslag van ons Genootschap is tot stand komen door de grote inzet van onze vrijwilligers en betrokken leden.

Utrecht, februari 2022.